

СИЛАБУС
ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»

Шифр за навчальним планом : ВВ2.01

Освітньо-професійної програми: Початкова освіта

Галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальності 013 Початкова освіта

другого (магістерського) рівня вищої освіти

I. Опис дисципліни

Навчальне навантаження з дисципліни	Методи навчання і форми контролю	
Кількість кредитів – 6	<i>Методи навчання.</i> <u>1) За характером пізнавальної діяльності:</u> пояснювально-ілюстративний, інструктивно-репродуктивний, проблемного викладу, дослідницькі методи. <u>Інноваційні:</u> ігрові, тренінги <u>Методи контролю:</u> само- і взаємоконтроль . 2) Телекомунікаційне навчання студента з викладачем в системах Moodle, Classroom, Google Meet, Zoom; 3) Використання мультимедійних освітніх засобів в процесі самонавчання (друковані, аудіо -, відеоматеріали та навчальні матеріали, що надходять з комп'ютерних мереж)	
Загальна кількість годин - 180		
денна		заочна
Лекції:		
-		8
Практичні заняття:		
-		10
Самостійна робота: 162		
Співвідношення ауд/сам роб 18/162		
Тижневе навантаження		2
Форма підсумкового контролю		
залік		
Мова навчання	українська	

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: теоретична і практична підготовка студентів ступеня вищої освіти «магістр» до викладання в початковій школі інтегрованого курсу «Я досліджую світ» з урахуванням ідей Нової української школи.

Міждисциплінарні зв'язки: У курсі «Методика викладання інтегрованого курсу «Я досліджую світ»» інтегрується:

- психолого-педагогічний зміст дисциплін фахового (професійно-практичного) циклу, на основі якого побудовано методичну систему управління цілісним процесом навчання, а саме:

«Педагогіка» «Психологія загальна та вікова», «Психологія педагогічна», «Педагогічна майстерність», «Педагогічні технології в початковій школі», «Методика навчання української мови», «Дитяча література з методикою навчання літературного читання», «Методика навчання освітньої галузі «Математика»», «Методика навчання освітніх галузей «Природознавство», «Суспільствознавство»», «Основи валеології з методикою навчання основ здоров'я», «Трудове навчання (практикум з методикою)», «Методика навчання інформатики», педагогічна практика

- *власне зміст пропедевтичних дисциплін циклу загальної підготовки*, що у своїй єдності повинні забезпечити формування загальної наукової цілісної картини світу, місця в ньому людини в молодших школярів, емоційно-ціннісного ставлення до навколишнього світу та зв'язок з довкіллям: «Історія України», «Історія української культури», «Основи безпеки життєдіяльності та охорони праці», «Основи медичних знань та цивільного захисту», «Анатомія і фізіологія дітей з основами генетики», «Математика», «Українська мова», «Основи природознавства та екології»; «Правознавство», «Основи економічної теорії», «Соціально-політичні студії».

Такий підхід зумовлюється важливою вимогою сучасної освіти – її гуманізацією і демократизацією.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Методика викладання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» є формування предметно-методичної компетентності майбутнього вчителя Нової української школи щодо реалізації Державного стандарту початкової освіти в контексті навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

Основними **завданнями** вивчення даної дисципліни є:

- формування власної світоглядної позиції щодо природи, людини, суспільства; корекція їхніх особистісних світоглядних поглядів, цінностей, установок; виховання соціальної компетентності, організація ціннісно-орієнтаційної діяльності майбутніх учителів під час проведення уроків інтегрованого курсу «Я досліджую світ»;

- забезпечення усвідомлення студентами фундаментальної єдності в системі людина – природа – суспільство – Всесвіт; засвоєння знань про природу, суспільство, людину як окремі системи і осягнення їх сенсу на основі різних способів інтеграції освітніх галузей початкової освіти;

- формування уявлення про методикою навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» як педагогічну науку та її методологію; усвідомлення необхідності вивчення навчальної дисципліни у світлі реформування Нової української школи;

- засвоєння вимог нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі; уміння аналізувати методичні системи, реалізовані в підручниках, навчальних посібниках, із метою з'ясування їх переваг і недоліків;

- навчання свідомо і творчо підходити до визначення навчально-виховних завдань, планування роботи вчителя, розробки календарно-тематичного змісту інтегрованого курсу за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; в межах однієї галузі) та активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів (інтегровані уроки, тематичні дні, проектна діяльність, екскурсії, домашні роботи, гуртки), які дозволять цілісно використати можливості урочної і позаурочної діяльності;

- формування вмінь добирати доцільні методи і засоби навчання відповідно до визначених мети і завдань уроку (теми і проблеми тижня) із урахуванням специфіки змісту навчального матеріалу та індивідуальних і вікових особливостей учнів; застосовувати сучасні методики та навчальні технології освітніх галузей під час проектування різних видів діяльності молодших школярів;

- формування вмінь використовувати в освітньому процесі системи теоретичних знань з освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти; пояснювати сутність понять, способів діяльності, що належать до освітніх галузей;

- засвоєння та реалізація вимог до забезпечення здоров'язбережувального освітнього середовища, які не передбачають матеріального оснащення, і спрямовані на особистісний, творчий і духовний розвиток особистості; урахування при створенні освітнього середовища індивідуальних потреб учнів, у т.ч. обдарованих дітей і тих, які мають особливі освітні потреби;

- формування особистості майбутнього вчителя, який зорієнтований не на передачу знань, а на особистісний розвиток дитини і потреби сучасної школи; розкриття процесу гуманізації і демократизації освіти в Україні; визнання пріоритетів загальнолюдських цінностей; формування потреби до пізнання світу та людини як соціальної та біологічної істоти; засвоєння духовних цінностей; виховання патріотизму, поваги до Української держави, її символіки.

II. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують:

Інтегральна компетентність:

Здатність самостійно та комплексно розв'язувати задачі в сфері початкової освіти, у професійно-педагогічній та науково-пошуковій діяльності вчителя дослідницького та інноваційного характеру.

Загальні компетентності:

ЗК 2: Здатність до креативності та генерування нових ідей у професійно-педагогічній діяльності.

ЗК 4: Здатність здійснювати професійно-педагогічну та науково-дослідницьку діяльність з виявом ініціативності та підприємливості.

Спеціальні компетентності:

СК 3: Здатність застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей початкової школи в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.

СК 6: Здатність моделювати, проектувати та реалізовувати науково-експериментальну діяльність в системі початкової освіти в широких мультидисциплінарних контекстах, нових або незнайомих середовищах за наявності неповної чи обмеженої інформації.

Програмні результати:

ПР 3: Застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей початкової школи в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.

ПР 4: Створювати особисту методичну систему навчання здобувачів початкової освіти предметів початкової школи, адаптувати її до різних умов освітнього процесу.

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 6 кредити ЄКТС 180 годин.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (заочна форма навчання)				
		Аудиторні	Лекції	Практичні	Лабораторні	СРС
1	Змістовий модуль 1					
1.1	Тема 1. Теоретичні засади викладання інтегрованого курсу «Я досліджую світ»	4	2	2	-	36
1.2	Тема 2. Педагогічні аспекти формування ключових та предметних компетентностей в реалізації інтегрованого курсу «ЯДС».	4	2	2	-	36
2	Змістовий модуль 2					
2.1	Тема 3. Формування екологічної компетентності учнів початкових класів в рамках інтегрованого курсу «ЯДС».	3	1	2	-	30
2.2	Тема 4. Методика формування дослідницької діяльності молодших школярів в інтегрованому курсі «ЯДС».	3	1	2	-	30
2.3	Тема 5. Особливості викладання інтегрованого курсу «ЯДС»	4	2	2	-	30
Разом: 180 годин		18	8	10	-	162

IV Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами:

Модуль 1

Тема 1.1 Теоретичні засади викладання інтегрованого курсу «Я досліджую світ»

Місце інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у Державному стандарті початкової освіти.

Порівняльний аналіз освітньої галузі «Я досліджую світ» в типових освітніх програмах Савченко О.Я та Шияна Р.Б. Особливості змістового забезпечення інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

Тема 1.2 Педагогічні аспекти формування ключових та предметних компетентностей в реалізації інтегрованого курсу «ЯДС»

Теоретичні й методичні основи компетентнісного підходу як засобу досягнення освітніх завдань початкової школи. Ключові компетентності та їх реалізація в інтегрованому курсі «Я досліджую світ». Формування предметних компетентностей як сукупності знань, умінь, навичок з інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

Сутність і особливості інтеграції в межах інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

Модуль 2

Тема 2.1 Формування екологічної компетентності учнів початкових класів в рамках інтегрованого курсу «Я досліджую світ». Екологічна компетентність як одна з ключових компетентностей Нової української школи. Реалізація екологічної компетентності в освітніх галузях інтегрованого курсу «Я досліджую світ». Методи формування екологічної компетентності молодших школярів. Розвиток в учнів екологічної компетентності засобами ігрових технологій.

Тема 2.2 Методика формування дослідницької діяльності молодших школярів в інтегрованому курсі «Я досліджую світ» Діяльнісний підхід до організації інтегрованого навчання школярів; умінь порівнювати та класифікувати. Методика формування уявлень і понять у курсі «Я досліджую світ». Формування в молодших школярів умінь установлювати причинно-наслідкові зв'язки на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ». Формування у школярів умінь проведення спостережень, дослідів та експериментів. Моделювання як навчальна діяльність

Тема 2.3 Особливості викладання інтегрованого курсу «Я досліджую світ»

Сучасний урок інтегрованого курсу «Я досліджую світ» як виклик часу. Особливості його викладання. Групова робота як засіб формування ключових компетентностей молодших школярів. Роль екскурсій у пізнанні навколишнього світу інтегрованого курсу «ЯДС». Проектна діяльність на уроках інтегрованого курсу «ЯДС».

Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів з інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

V. Завдання до самостійної роботи студентів та форми контролю за їх виконанням

№ п/п	Назви модулів і тем	Зміст завдань до СРС	Форми виконання
1	<i>Модуль 1</i> Тема 1. Теоретичні засади викладання інтегрованого курсу «Я досліджую світ»	Аналіз нормативних документів (Концепція НУШ, Державний стандарт початкової освіти). Ознайомлення з програмами НУШ 1, НУШ 2. Наскрізні вміння як підстава для інтеграції освітніх галузей	Презентація
2		Використання технології діяльнісного підходу навчання в розвитку ключових компетентностей і наскрізних умінь молодших школярів на уроках «Я досліджую світ».	Письмова робота \ розробка вправ
3	Тема 2. Педагогічні аспекти формування ключових та	Реалізація НЗЛ у курсі: шляхи, форми та методи роботи (на прикладі засвоєння змісту матеріалу за освітніми програми О. Савченко, Р. Шияна).	Презентація

	предметних компетентностей в реалізації інтегрованого курсу «ЯДС»	Інтеграційні зв'язки у засвоєнні змісту курсу. Порівняльна характеристика інтегрованого навчання та навчання з міжпредметними зв'язками	Есе
4			
5	<i>Модуль 2</i> <i>Тема 3.</i> Формування екологічної компетентності учнів	Особливості конструювання інтегрованого освітнього процесу з формуванням екологічної компетентності \на прикладі навчального предмету «ЯДС»\	Розробка «Тематичний день»
6	початкових класів в рамках інтегрованого курсу «ЯДС».	Інформаційно-освітнє середовище навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ».	Есе презентація
7	<i>Тема 4.</i> Методика формування дослідницької діяльності молодших школярів в інтегрованому курсі «ЯДС	Особливості застосування методів і прийомів організації процесу навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ». Інноваційні методи і технології, передбачені концепцією сталого розвитку»	Розробка іннов. вправ
8		Форми реалізації міжпредметної інтеграції в курсі «Я досліджую світ». Форми (види) нетрадиційних інтегрованих уроків	Конспект
9	<i>Тема 5.</i> Особливості викладання інтегрованого курсу «ЯДС	Наскрізнi змістові лінії як соціально значущі надпредметні теми, їх роль у формуванні в молодших школярів загальних уявлень про суспільство, розвитку здатності застосовувати знання в різних ситуаціях Форми реалізації міжпредметної інтеграції в курсі «Я досліджую світ». Форми (види) інтегрованих уроків	Есе
10		Трансверсальні уміння й навички в структурі професійної компетентності майбутнього вчителя, зорієнтованого на навчання молодших школярів інтегрованого курсу «Я досліджую світ	Збірник вправ

V1. Контроль якості знань студентів

Форми і методи поточного контролю

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання проводяться відповідно до навчально-методичної карти дисципліни, де зазначено види контролю.

Система рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переводу до національної (4-х бальної) та європейської (ECTS) шкали представлені в таблицях, поданих нижче.

Види контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів такі: поточний (індивідуальний і фронтальний усний та письмовий) та підсумковий контроль (екзамен). Контроль та оцінюванню підлягають: теоретичні знання з дисципліни, самостійні завдання у робочому зошиті, творчі роботи (плани-конспекти, проектні роботи), модульні роботи.

Кожний модуль включає бал оцінки поточної роботи студента на практичних заняттях. Рейтинговий бал за практичні заняття встановлюється, як середнє арифметичне з усіх позитивних і негативних оцінок, виставлених по 4-х бальній шкалі, отриманих на усіх практичних заняттях даного модуля.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється за допомогою роздрукованих завдань. Оцінювання їх проводиться за окремою методикою з приведенням підсумку до встановленої у

рейтинговій шкалі балів.

Реферати, плани-конспекти занять, проекти підготовлені за заданою тематикою обговорюються та захищаються під час семінарсько-практичних занять.

При згоді студента, до відомості обліку успішності може бути проставлена підсумкова оцінка на підставі поточного рейтингового балу.

**Розрахунок рейтингових балів
за видами поточного та модульного контролів**

<i>Вид роботи</i>	<i>Коефіцієнт (вартість) виду</i>	<i>Кількість робіт</i>	<i>Результат</i>
Робота в зошитах	4	5	20
Усні відповіді	1	10	10
Написання модульних робіт	20	2	40
Моделювання інтегрованого уроку	10	1	10
Розробка «Тематичного Дня»	10	1	10
Робота над проєктом /лепбук	10	1	10
Загальна кількість балів			100

Порядок переведення рейтингових показників в європейські оцінки ECTS:

« 5 » <i>відмінно</i>	« 4 » <i>добре</i>		« 3 » <i>задовільно</i>		« 2 » <i>незадовільно</i>	
90 -100	80-89	70-79	65-69	60-64	35-59	0-34
A	B	C	D	E	FX (з можливістю повторного складання)	F (з обов'язковим повторним курсом)

Форми і методи підсумкового контролю.

Форма контролю - залік у 2 семестрі.

VII Інформаційні джерела для вивчення курсу

1. Байбара Т.М. Методика навчання природознавства в початкових класах: Навчальний посібник. – К.: Веселка, 1998. – 334 с.
2. Балютіна К. Актуальні проблеми початкової школи і шляхи їх вирішення// Поч. шк. – 2018. - № 8. – С.50 – 54.
3. Баран Г. Розмноження квіткових та кімнатних рослин різними способами / Г. Баран// Початкова школа. – 2016. – №8. – С. 33-36
4. Барна М., Волощенко О., Козак О. Організм людини ми вивчаємо й на практиці знання перевіряємо. Методичні підходи до викладання розділу «Людина та її організм» / М. Баран// Учитель початкової школи – 2016. – № 2. – С. 14-18
5. Біда О. О.Я. Герд – засновник методики викладання курсу природознавство // Початкова школа. – 2001. - № 3. – С. 59 - 60.
6. Біда О. Формування природничих уявлень і понять у шестилітніх першокласників // Початкова школа. – 2001. - № 11. – С. 51 - 52.
7. Білецька О.І. Природознавство : конспекти уроків : 4 кл. : до підручника Т.Г. Гільберг, Т.В. Сак / О.І. Білецька, М.М. Голуб, Н.Р. Лоджук. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2016. — 168 с. — (Серія “Бібліотека вчителя”).
8. Білик В. Проектна діяльність – основа розвитку творчих здібностей молодших школярів // Поч. школа. – 2013. – № 5. – С. 6 – 8.
9. Боголюбов А.С. Метеорологические наблюдения // Биология в школе. – 2000. - № 1, 2.
10. Васильєва О. Реалізація технології діяльнісного методу на уроках у початковій школі/ О. Васильєва// Початкова школа. – 2016. – №5. – С. 38-39

11. Васютіна Т., Іщук І., Остроух В.І. Дидактичні можливості атласу з природознавства до курсу «Я досліджую світ» (1-2 клас) для навчання молодших школярів// Початкова школа і сучасність. 2019. № 5. С – 38-42.
12. Васютіна Т., Телецька Л. Напрями підготовки студентів спеціальності «Початкова освіта» до формування в учнів основ громадянської компетентності. Науковий часопис. Серія 17. Випуск 31. 2019. С. 40- 45.
13. Васютіна Т., Іщук І. Теорія і практика використання хвильових занурень у початковій школі // Розвиток особистості молодшого школяра: сучасні реалії та перспективи: матеріали четвертої науково-практичної інтернет-конференції молодих науковців та студентів. Випуск 5. / Упорядники: О.І. Кіліченко, Л.І. Хімчук: Івано-Франківськ, 2018.
14. Васютіна Т.М. Екскурсії з природознавства як засіб реалізації діяльнісного підходу у навчанні молодших школярів // Початкова школа і сучасність. – 2017. – №11(39). – С.9 – 13.
15. Васютіна Т., Суяндукова Ю. Формування ціннісних орієнтацій в учнів 1-го класу у процесі ранкових зустрічей // Початкова школа і сучасність. 2019. № 5. С – 3-8.
16. Васютіна Т.М., Телецька Л.І. Зошит з методики навчання освітньої галузі «Природознавство» у початковій школі. Навч. пос. для студ-в спец-ті «Поч. освіта» ОКР «Бакалавр» / За ред. Т.М.Васютіної. 6-те вид., перероб. і доп. Івано-Франківськ, НАІР. 2020. 86 с.
17. Васютіна Т.М. Методичні орієнтири організації проектної діяльності учнів з природознавства у початковій школі // Початкова школа. – 2015. – № 11. – С.50 – 54.
18. Васютіна Т.М. Методичні особливості проведення екскурсій з природознавства у початковій школі // Початкова школа. – 2017. – № 6. – С.23-26
19. Варакута О.М. Етапи формування природничих понять // Початкова школа. – 1999. - № 5. – С. 20 – 23
20. Варакута О.М. Система пізнавальних завдань для формування природничих понять // Початкова школа. – 2002. - № 1. – С. 32 - 35.
21. Владика Р. “Не зривай первоцвіти!”/ Р. Владика // Початкова школа. – 2016. – №5. – С. 10-13
22. Володарська М.О. Природознавство 2 клас: зошит до підручника/ М.О. Володарська. – Київ: Літера ЛТД, 2016.- 64 с. + Дод. (16 с.)
23. Воронцова Т. та ін. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу». Алатон. 2019. 128 с. URL: http://autta.org.ua/ua/resources/ya_doslidzhuyu_svit
24. Гільберг Т., Тарнавська С. Організація освітнього процесу в 1-му класі засобами інтегрованого курсу «Я досліджую світ» // Початкова школа. – 2018. – №8. – С. 36-43
25. Гільберг Т., Тарнавська С. Орієнтовне-календарно тематичне планування з інтегрованого курсу «Я досліджую світ» // Початкова школа. – 2019. – №9. – С. 40-48.
26. Гільберг Т. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу» /Тетяна Гільберг, Світлана Тарнавська, Ніна Павич.– Київ, Генеза. 2020. 256 с.
27. Гільберг Т.Г. Уроки природознавства. 4кл.: Пос.для вч. / Т.Г. Гільберг, Т.В. Сак. – К.: Генеза, 2015. – 257 с.
28. Гладюк Т.В., Гладюк М.М. Природознавство: підручник для 4 класу / Т.В. Гладюк, М.М. Гладюк. – Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2015. - 224с.
29. Гладюк Т. Природознавство : конспекти уроків : 4 кл. : до підр. Т.В. Гладюк, М.М. Гладюка / Н.О. Будна,Т.В. Гладюк, М.М. Гладюк. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2016. — 240 с. — (Серія «Бібліотека вчителя»).
30. Державний стандарт початкової освіти. Освітня галузь “Природнича” URL: <http://newstandard.nus.org.ua/>
31. Доценко С. Розвиток уяви учнів початкових класів під час вивчення природничо-математичних дисциплін /С. Доценко //Рідна школа. – 2016. – № 5-6. – С. 34-40

32. Дунець І.Р., Заброцька С.Г. Я у світі. Конспекти уроків : 4 кл. / І.Р. Дунець, С.Г. Заброцька. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2016. — 64 с. — (Серія «Бібліотека вчителя»).
33. Заєць Л. Інтегрований урок навчання грамоти та курсу «Я досліджую світ» // Початкова школа. — 2019. — № 9. — С. 26-28.
34. Застосування інтерактивних технологій у навчанні молодших школярів: Методичний посібник для вчителів початкової школи / О.І.Пометун, Л.В. Пироженко, О.А. Біда та ін. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2011. — 304 с.
35. Загальна методика навчання біології: Навч. посібник / І.В. Мороз, А.В. Степанюк, О.Д. Гончар та ін.; За ред. І.В. Мороза. — К.: Либідь, 2006. — 592 с.
36. Концепція «Нова українська школа». URL: <http://mon.gov.ua/202016/12/05/konczepczyia.pdf>
37. Кухмай Н. Формування основ компетентності молодших школярів/ Кухмай.Н // Початкова школа. — 2016. — №10. — С. 46-28.
38. Кріль О. Формування громадянських та соціальних компетентностей у молодших школярів // Початкова школа. — 2019. — № 9. — С.5-9.
39. Кулев А.В. Изучение поведения птиц в уголке живой природы // Биология в школе. — 2000. - № 1. — С. 56.
40. Лінник О.О. Методика викладання освітньої галузі «Людина і світ». Навчальний посібник/ Автор та укладач О.О. Лінник. — К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. — 248 с.
41. Ліпінська Л., Юрченко О. Мандрюєм рідним краєм, водойми ми вивчаєм /Л. Ліпінська, О. Юрченко// Учитель початкової школи – 2016. – № 3. – С. 26-30
42. Люта Т. Позакласна науково-дослідницька робота учнів початкових класів / Т. Люта// Початкова школа. – 2016. – №6. – С. 22-26
43. Майстер В. Побачити повітря нам непросто – властивості його відкриє дослід/В. Майстер// Учитель початкової школи – 2016. – № 3. – С. 23-25
44. Майстер В. Наша планета дуже багата. Надра її так цікаво вивчати! (добірка дослідів з теми «Гірські породи») / В. Майстер// Учитель початкової школи – 2016. – № 7. – С. 38-40
45. Майстер В. Усмішка природи. Цікаві досліди для проведення влітку/ В. Майстер // Учитель початкової школи – 2016. – № 5. – С. 36-38
46. Майхрук М.І. Природознавство: збірник рівневих завдань: 2 клас / М.І. Майхрук – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2013. – 48 с.
47. Майхрук М. І. Природознавство. Збірник рівневих завдань. 4 клас :посібник / Михайло Майхрук. - Т. : Навчальна книга - Богдан, 2016.- 87 с.
48. Малафіїк І.В. Дидактика: Навчальний посібник / І. В. Малафіїк – К.: Кондор, 2005. – 397 с.
49. Малкова К.А. Экскурсия в уголок живой природы // Биология в школе. – 1999. - № 1. – С. 63
50. Могила О. Навчальний проект “Водойми рідного краю, їх стан та охорона” [Текст] / О. Могила // Початкова школа. — 2016. — № 1. — С. 30 – 34.
51. Мудрик С. Краєзнавча вікторина “Що? Де? Коли?” /С. Мудрик// Початкова школа. – 2016. – №8. – С.30-33
52. Мудрик С. Творчий проект “Захисти природу” [Текст] / С. Мудрик // Початкова школа. — 2016. — № 1. — С. 25 – 28.
53. Навчальні програми для 1-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою. URL: http://old.mon.gov.ua/ua/activity/education/56/692/educational_programs/nnn1_4kl/
54. Назаренко Л. Догляд за рослинами живого куточка // Біологія і хімія в школі. 1998. № 2.
55. Назаренко Л. Догляд за рослинами живого куточка // Біологія і хімія в школі. 1999. № 1.
56. Нарочна Л.К. та ін. Методика викладання природознавства: Навч. посібник / Л.К. Нарочна, Г.В. Ковальчук, К.Д. Гончарова. 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Вища шк., 1990. – 302 с.
57. Небесна Т. Природні явища малятам приємно в русі й грі вивчати (фізкультхвилинки в супроводі дидактичних ігор)/ Т. Небесна// Учитель початкової школи – 2016. – № 6. – С. 36-38
58. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / Під заг. Ред. Бібік Н. М. —К.: ТОВ

«Видавничий дім «Плеяди», 2017. — 206 с.

59. Онопрієнко О. Функції контролю й оцінювання навчальних досягнень молодших школярів у системі уроків/ Онопрієнко.О // Початкова школа. – 2016. – №12. – С. 56-58

60. Орієнтовні вимоги до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи. URL: <http://old.mon.gov.ua/img/zstored/files/1-2-08-%D1%96.pdf>

61. Осипенко І. Як змінюється життя птахів восени. Перелітні та осілі птахи / Осипенко І// Початкова школа. – 2016. – №11. – С. 29 -32

62. Павлицька Л. Урок навколишнього світу в 4 класі / Л. Павлицька // Початкова школа. – 2016. – №5. – С. 43-45

63. Пакулова В.М., Кузнецова В.Н. Методика преподавания природоведения: Учеб. для студентов пед. ин-тов по спец. № 2121 “Педагогика и методика нач. обучения”. - М. : Просвещение, 1990. – 192 с.

64. Петречук О. Життя людини – найвища цінність [Текст] / О. Петречук // Початкова школа. — 2016. — № 2. — С. 21 – 22.

65. Петрина А. Еколого-народознавчий проект “Прилетіли соловейки на нашу земельку” / А. Петрина // Початкова школа. – 2016. – №6. – С. 17-21

66. Передерій О. Використання ідей вальдорфської педагогіки для реформування початкової освіти України / Передерій.О// Початкова школа. – 2016. – №11. – С. 42-43

67. Пермінова І. Рефлексія як активний метод підбиття підсумків уроку в початкових класах / І. Пермінова// Початкова школа. – 2016. – №7. – С.46-48

68. Притуляк Т. Виховання молодшого школяра засобами природи / Притуляк.Т// Початкова школа. – 2016. – №9. – С. 36-39.

69. Притуляк Т. Жива природа влітку / Т. Притуляк // Початкова школа. 2016. №7. С.16-18

70. Прокопенко В. Розвиток інтелектуальних здібностей та емоційного інтелекту засобами навчальних проєктів // Поч. школа. – 2013. – № 2. – С. 30 – 32.

71. Савлучинська Л.Г. Формування природознавчої компетентності учнів початкових класів на уроках природознавства/ Л.Г. Савлучинська //Наука і освіта. – 2013. – №6. – с. 111 – 114. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis.../cgiirbis_64

72. Савченко О. Я. Розвиток змісту початкової освіти у умовах Державного суверенітету України: методологічний, законодавчий, дидактичний аспекти / О. Я. Савченко // Початкова школа. – 2011. - № 8.

73. Савченко О. Я. Закон України «Про освіту»: коментар у контексті проблем реформування початкової освіти/ О. Я. Савченко // Початкова школа. – 2018. - № 1. – С.1 – 4.

74. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи: Підручник для студентів пед. фак-в. – К.: Абрис, 1997. – 152 с.

75. Смола Л. Інтерактивні прийоми роботи на уроках природознавства / Смола Л // Початкова школа. – 2016. – №9. – С. 25-28.

76. Сусяк Л. Екологічна казка “Краплинка-мандрівниця” [Текст] / Л. Сусяк // Початкова школа. — 2016. — № 2. — С. 59 – 62.

77. Тіунова Ж. Урок навколишнього світу в 4 класі / Ж. Тіунова // Початкова школа. – 2016. – №5. – С. 41-43

78. Трояновська Г. Театралізація – дійовий метод формування життєвих компетенцій особистості учня / Г. Трояновська// Початкова школа. – 2016. – №7. – С.14-16

79. Ходєєва Т. Виховання бережливого ставлення до природи у шкільній практиці [Текст] / Т. Ходєєва // Початкова школа. — 2016. — № 3. — С. 47 – 49.

80. Фаніна М. Критичне мислення як засіб формування та розвитку творчих здібностей молодших школярів / Фаніна М. // Початкова школа. – 2016. – №12. – С. 34-37

81. Фіцула М. М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. - К.: Видавничий центр «Академія», 2002. - 528 с.

82. Шухова Е. Ботанічна екскурсія на міський ринок.// Біологія в шк. - 2003. - № 6. - С. 38 - 41

83. Шухова Е. Щоденник спостережень за кімнатними тваринами // Біологія і хімія в школі. – 2000. - № 2, 4, 6.

84. Яланська С. Як оцінювати шкільні успіхи дітей // Початкова школа. – 2018. – № 4. – С. 36-38
85. Яновский С.А. Организация и ведение фенологических наблюдений // Биология в школе. – 2000. - № 3. – С. 50.
86. Яріш Г. П. Природознавство. Конспекти уроків. 4 клас : до підруч. Грущинської І. В. / Г. П. Яріш, О. В. Мочула. - Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2016. - 206 с. : іл.

Інформаційні ресурси

1. Большакова І., Пристінська М. «Інтегроване навчання: тематичний та діяльнісний підходи» НВК «НОВОПЕЧЕРСЬКА ШКОЛА» <https://www.youtube.com/watch?v=f2kvqQdQp54>
2. Всеукраїнський портал «Початкове навчання»: www.nachalka.com.ua.
3. Всеукраїнський шкільний портал: <http://www.school.ed.net.ua/>
4. Гра по-новому, навчання по-іншому. Методичний посібник / Упорядник О. Рома – The LEGO Foundation, 2018. – 44 с. <http://nus.org.ua/news/mon-opublikovalo-posibnyky-z-vykorystannya-lego-u-pochatkovij-shkoli/>
5. Електронна бібліотека НПУ імені М. П. Драгоманова: <http://www.npu.edu.ua> (elib@npu.edu.ua).
6. Закон України «Про освіту» <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page>
7. Закон України «Про вищу освіту»: <http://zakon0.rada.gov.ua>
8. Закон України «Про освіту»: <http://zakon5.rada.gov.ua>.
9. Коберник І., Топол В. Оцінювання по-новому: як закордонний досвід оцінювання в початкових класах можна використати в Україні <http://nus.org.ua/articles/otsinyuvannya-po-novomu-yak-zakordonne-otsinyuvannya-v-pochatkovyh-klasah-mozhna-vykorystaty-v-ukrayini/>
10. Колошкільне дитинознавство зі Світлоною Ройз. Відеолекції. <https://www.ed-era.com/children-ua/>
11. Концептуальні засади розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в європейський освітній простір: <http://www.mon.gov.ua>.
12. Лист МОН України №1/9-322 від 18.05.2018 «Роз'яснення щодо порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у ЗНЗ в умовах повної або часткової інтеграції різних освітніх галузей» <https://base.kristti.com.ua/?p=6880>.
13. Лист МОН України № 1/9-415 від 03.07.2018 р. «Щодо вивчення у закладах загальної середньої освіти навчальних предметів у 2018/2019 навчальному році» http://www.school197.kiev.ua/wp-content/uploads/2018/07/1_9-415.pdf
14. Лист МОН України № 1/9-503 від 20.08.2018 р. «Про переліки навчальної літератури, рекомендованої міністерством освіти і науки України для використання у закладах загальної середньої освіти» <https://drive.google.com/file/d/1MNMidyjelLFWoW-HJs1fLV402RB3yLZ/view>
15. Міжнародний освітній фонд ім. Ярослава Мудрого <http://www.ymf.kiev.ua/>
16. Навчальні матеріали та методичні рекомендації для роботи з першокласниками в адаптаційний період <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/konferenciyi/serpneva-konferenciya-2018/navchalni-materiali-dlya-roboti-z-pershoklasnikami-v-adaptacijnij-period>
17. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського – www.nbu.gov.ua.
18. Національна доктрина розвитку освіти в Україні: <http://ocvita.in.ua>.
19. Освітній портал «Острів знань»: <http://ostriv.in.ua>.
20. Освітній сайт «Освітня мережа України»: <http://www.ednu.kiev.ua/>
21. Освітній сайт «Шкільна освіта»: <http://www.school.edu-ua.net/>
22. Освітній сайт для сучасних педагогів: <http://konserg.ucoz.ua>.
23. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України: www.mon.gov.ua.
24. Сайт «Все для вчителя»: <http://www.uroki.net>.
25. Сайт «Освітня мережа України»: www.ednu.kiev.ua.
26. Сайт видавництва «Початкова школа»: <http://www.pochatkova-shkola.net/journal.htm>.
27. Сайт учителів початкових класів: <http://yrok.at.ua>.

28. Топол В. Як по-новому оцінюватимуть учнів перших класів <http://nus.org.ua/articles/yak-po-novomu-otsinyuvatymut-uchniv-pershyyh-klasiv/>

29. Шість цеглинок в освітньому просторі школи. Методичний посібник / Упорядник О. Рома – The LEGO Foundation, 2018. – 32 с. <Http://nus.org.ua/news/mon-opublikovalo-posibnyky-z-vykorystannya-lego-u-pochatkovij-shkoli/>

VIII Інформація про викладача

Телецька Людмила Іванівна – кандидат біологічних наук, професор кафедри педагогіки та методики початкового навчання (Профіль: <https://pf.npu.edu.ua/fakultet/struktura/kafedry/kafedra-pedahohiky-i-metodyky-pochatkovoho-navchannia-fpp/pro-kafedru-pmpn#yankovska-im>)

Електронна адреса викладача: teletskaya@ukr.net

Телефон: м.т. 0677769977

Адреса: м. Київ, вул. Тургенівська 8/14, 11 поверх, ауд. 11-1 (кафедра педагогіки та методики початкового навчання 486-45-39, деканат 486-40-06).

веб-сайт кафедри: <https://pf.npu.edu.ua/fakultet/struktura/kafedry>

IX Організаційні вимоги з вивчення навчальної дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності

Політика ОК ґрунтується на засадах Положення «Про академічну доброчесність у Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова» (<https://npu.edu.ua/nauka/antyplahiat/polozhennia-pro-vchenu-radu-2>.) Викладач ознайомлює здобувача вищої освіти з правилами поведінки на заняттях, користування засобами електронного зв'язку, недопущенням академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування, акцентує увагу на заборону використання додаткових джерел інформації під час оцінювання знань, при використанні Інтернет ресурсів зазначається використане джерело.

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

Політика щодо відвідування

Під час вивчення ОК здобувачі вищої освіти дотримуються вимог чинного законодавства України, Статуту НПУ імені М.П. Драгоманова (<https://npu.edu.ua/images/file/conf/2014/003456.pdf>) і Правил внутрішнього розпорядку НПУ імені М.П. Драгоманова (<https://npu.edu.ua/profkom-spivrobotnykiv?view=article&id=4480&catid=337>), відвідують заняття відповідно розкладу, дотримуються етичних норм поведінки.

Усі учасники освітнього процесу дотримуються загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності. Відвідування занять з курсу є обов'язковим за визначеним деканатом розкладом. За об'єктивних причин (лікарняний, заява) заняття може бути відпрацьованим. Атмосфера на заняттях повинна бути творчою, відкритою до конструктивної критики. Недопустимі запізнення на заняття; списування.

Політика щодо деделайнів і перескладання

Здобувачі вищої освіти можуть здійснювати перескладання результатів навчання ОК відповідно до положення «Порядок організації і проведення контролю та оцінювання знань студентів Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова», «Порядок контролю якості знань студентів НПУ імені М.П. Драгоманова», «Положення про організацію

освітнього процесу у НПУ імені М.П. Драгоманова»

Усі завдання передбачені навчальною програмою мають бути виконанні у встановлений викладачем термін.

Правила виконання завдань ОК: практичні та самостійні завдання виконуються вчасно та здаються викладачу у визначені ним терміни. Роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижчою оцінкою (75% від максимальної оцінки). У разі не атестації перескладання відбувається з дозволу деканату.

Політика щодо конфліктних ситуацій

Вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО здійснюється відповідно до «Положення про врегулювання конфліктів у НПУ імені М.П. Драгоманова» Між учасниками освітнього процесу здійснюється партнерська взаємодія, толерантність і повага до кожної особи